

STATISZTIKA

Az európai uniós finanszírozású közbeszerzési szerződések adatainak statisztikai elemzése 2021 és 2025 között

Mikó Zsófia, statisztikai elemző, Közbeszerzési Hatóság

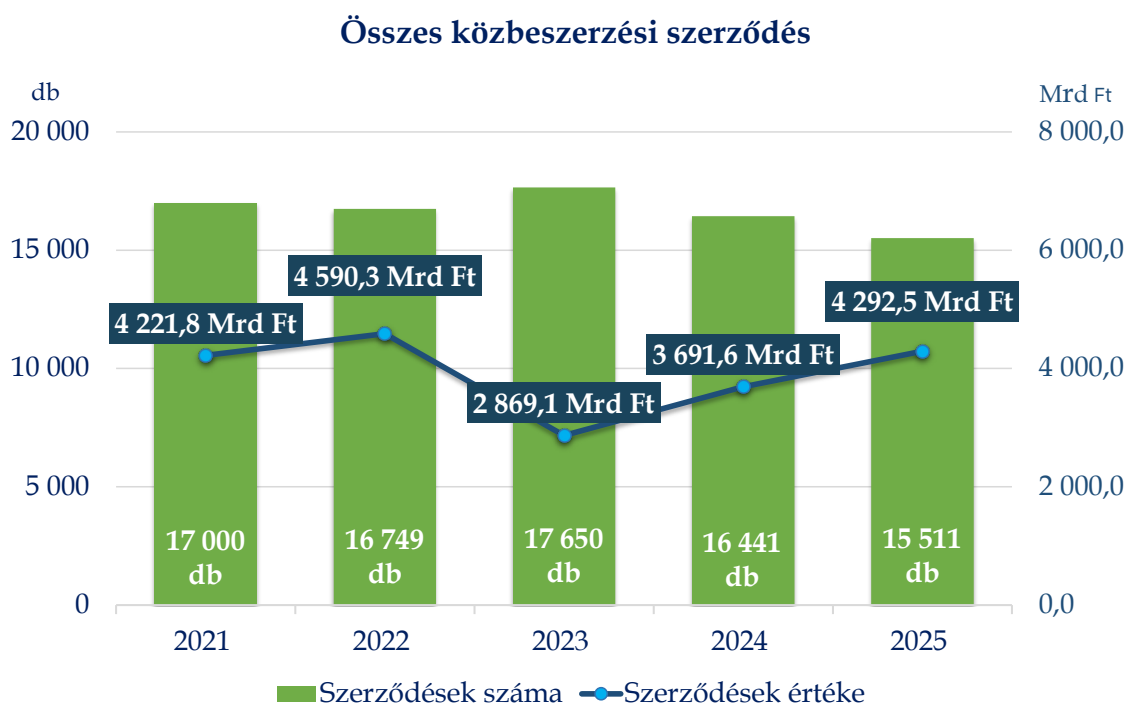
DOI: 10.37371/KEP.2026.10.6

Címszavak: közbeszerzés, statisztika, európai uniós finanszírozás, pályázat, eljárásrend

Az európai uniós (EU) finanszírozás olyan pénzügyi támogatási rendszert jelent, amely során az Európai Unió a tagállamok gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, valamint fejlesztési céljait támogatja különböző alapokból. Ezek a források közvetlenül hozzájárulnak a hazai infrastruktúra, az oktatás, a digitalizáció, valamint a környezetvédelmi projektek megvalósulásához, és a tagállami gazdaságok egyik legfontosabb motorjának számítanak.

Mivel e támogatások elosztása és felhasználása jelentős részben a nyilvános pályázati rendszeren keresztül történik, az EU források jelenléte vagy hiánya alapvetően határozza meg a nemzeti piacok működését. A következőkben azt fogjuk részletesen vizsgálni, hogy az európai uniós finanszírozás¹ miként alakult Magyarországon a 2021 és 2025 közötti ötéves időszakban.

1. ÁBRA: AZ ÖSSZES KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK (DB) ÉS ÉRTÉKÉNEK (MRD FT) ALAKULÁSA 2021 ÉS 2025 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

¹ Az adatok azt mutatják, hogy a közbeszerzések darabszámának illetve összértékének mekkora részéhez kapcsolódott európai uniós forrás, tehát nem a közbeszerzési eljárásokban felhasznált európai uniós források támogatási intenzitását fejezik ki.

EU finanszírozású szerződések

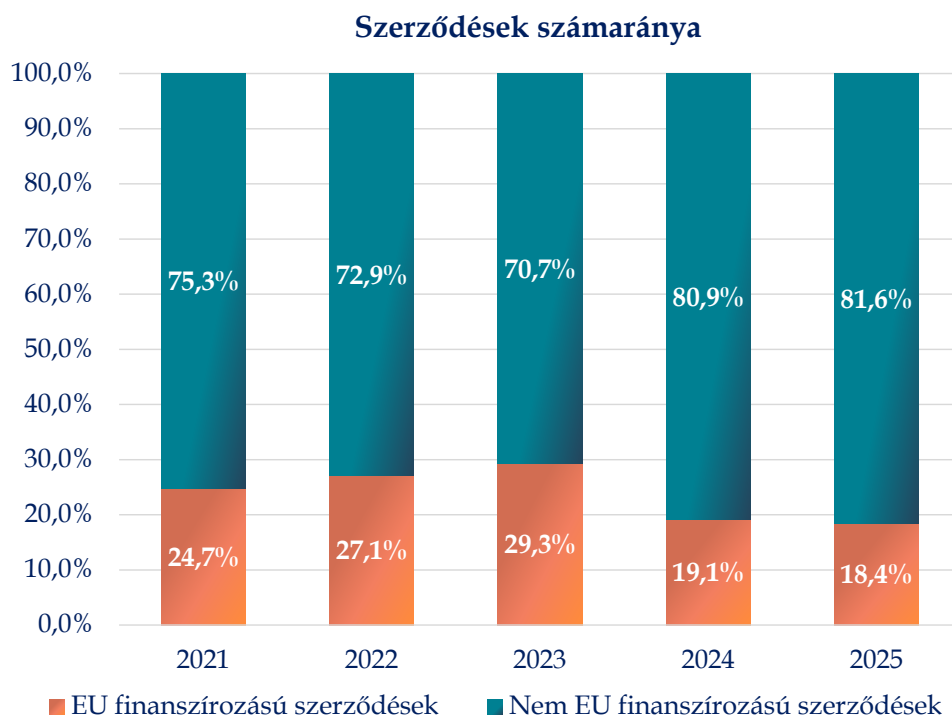
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Az összes közbeszerzési szerződés tekintetében az elmúlt öt évben a szerződések darabszáma viszonylag egyenletes szinten mozgott, míg az összérték jelentősen hullámozott. A szerződések száma, a 2021-es 17 000 darabról – egy enyhe emelkedés után – 2025-re 15 511 darabra csökkent. Ezzel szemben szerződések összértéke erősen ingadozott: a 2022-es legmagasabb érték (4 590,3 milliárd forint) után 2023-ban a szerződéses állomány drasztikusan, 2 869,1 milliárd forintra zsugorodott, annak ellenére, hogy ekkor kötötték a legtöbb szerződést. Ezt követően, 2024-ben és 2025-ben jelentős növekedés indult meg, aminek eredményeként

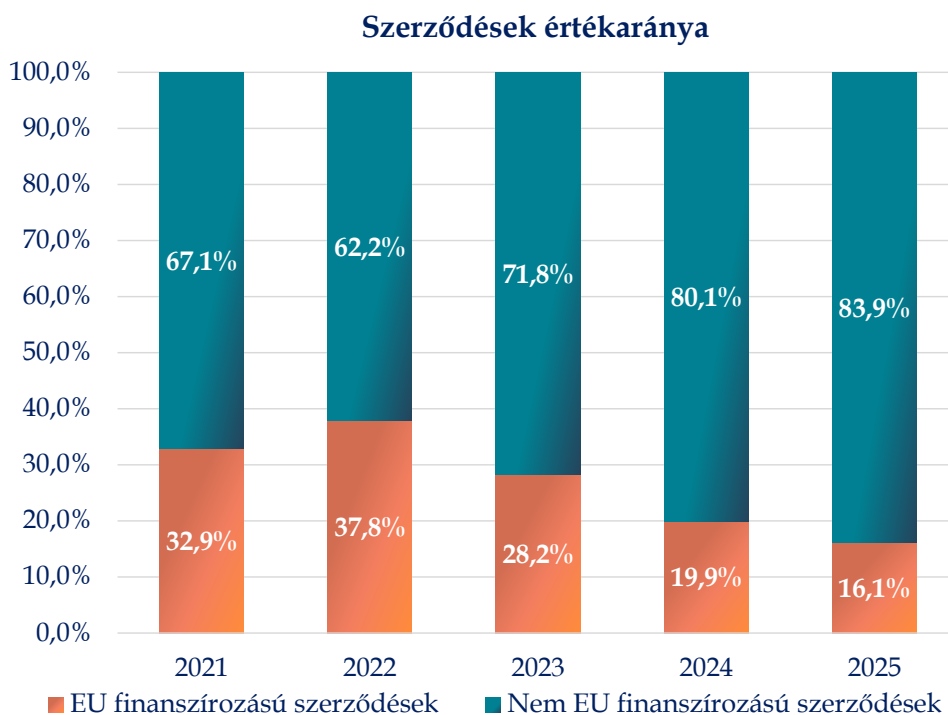
az összérték 4 292,5 milliárd forintot elérve visszatért a korábbi szintre.

Ezzel teljesen ellentétes, folyamatosan csökkenő tendenciát mutattak az európai uniós finanszírozású szerződések. A 2022-es csúcstól mind a darabszám, mind a pénzügyi érték meredek zuhanásnak indult. A szerződések száma a 2022-es 4 547-ről 2025-re 2 856 darabra esett vissza, ami több mint 36 százalékos visszaesést jelent. Még látványosabb a pénzügyi keret szűkülése: a 2022-es 1 737,3 milliárd forintos érték 2023-ra kevesebb mint a felére esett vissza, majd 2025-re 691,3 milliárd forintra zsugorodott.

2. ÁBRA: AZ EURÓPAI UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA (%), 2021 ÉS 2025 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

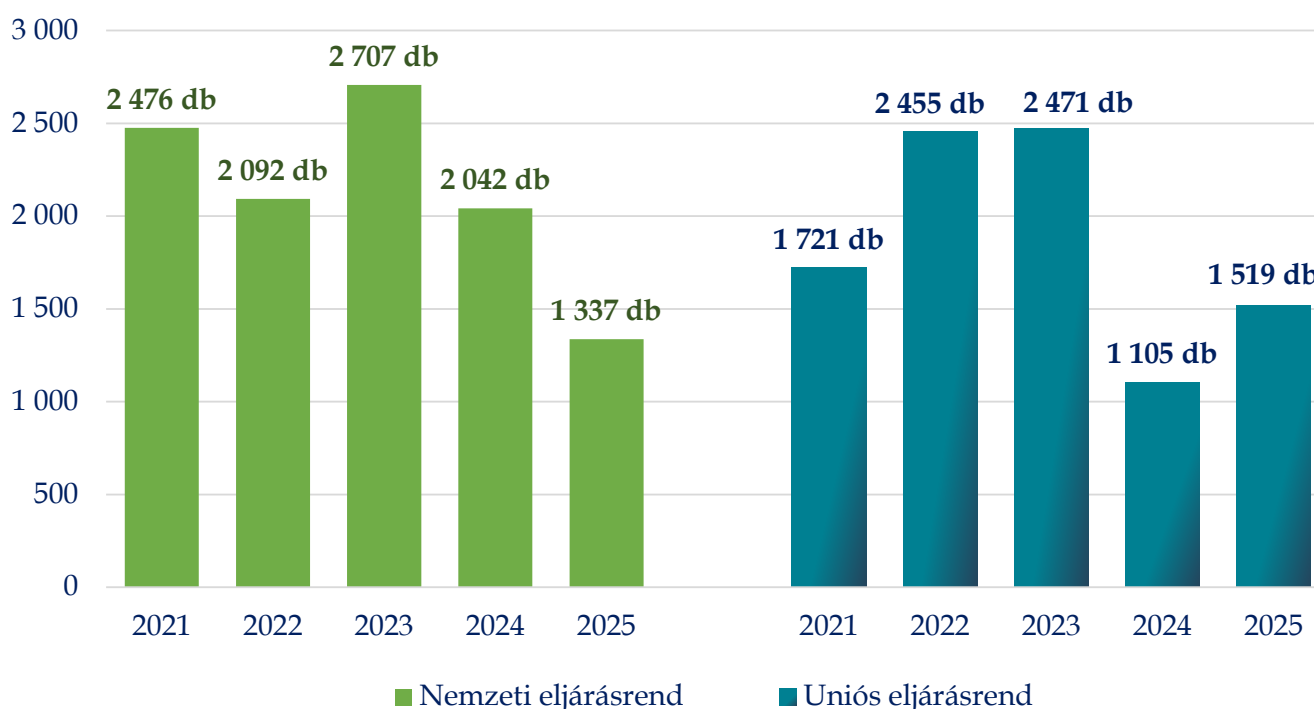

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Az adatok alapján egyértelmű átrendeződés rajzolódik ki a hazai és az uniós források arányában. A megállapodások darabszámát tekintve az EU-finanszírozású szerződések aránya a 2021-es 24,7 százalékról folyamatosan mérséklődve 2025-re mindössze 18,4 száza-

lékra zsugorodott. Az értékbeli súlycsökkenés még látványosabb: az uniós források aránya a 2021-es 32,9 százalékról csaknem a felére, 16,1 százalékra esett vissza a vizsgált időszak végére.

3. ÁBRA: AZ EURÓPAI UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK (DB) ALAKULÁSA ELJÁRÁSRENDEK SZERINT 2021 ÉS 2025 KÖZÖTT

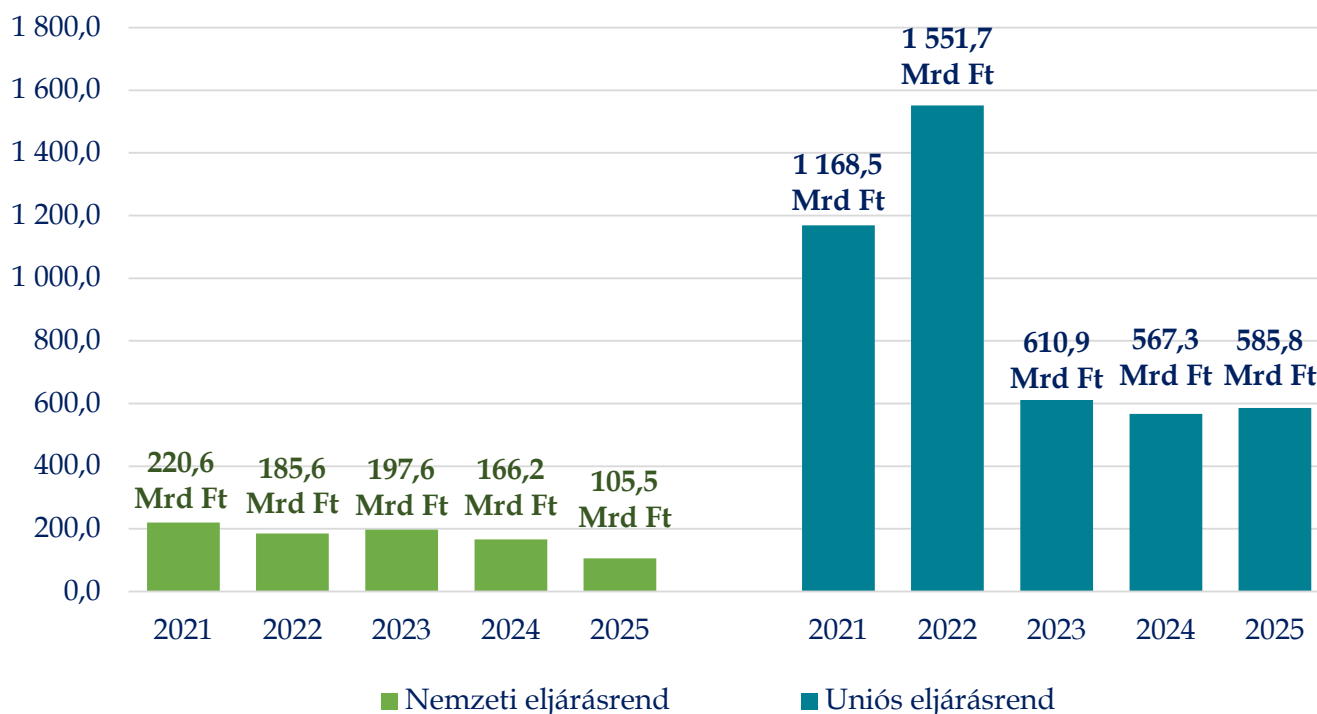
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2021-2025 között az európai uniós szerződések számának nemzeti és az uniós eljárásrendek szerinti alakulása jelentősen különbözött egymástól.

A nemzeti eljárásrendbe tartozó, uniós forrású megállapodások száma 2021-ben 2476 darab volt, amely 2022-re átmenetileg 2092 darabra mérséklődött, majd 2023-ban jelentősen emelkedve elérte a 2707 darab szintet. Ezt követően egyértelmű és tartós csökkenő tendencia vette kezdetét: a kontraktusok száma 2024-ben 2042 darabra esett vissza, a vizsgált időszak végére, 2025-re pedig 1337 darabra csökkent, ami a 2023-as legmagasabb ér-

tékhez képest mintegy a felére történő visszaesést jelent. Az uniós eljárásrend alá tartozó szerződések száma a 2021-es 1721 darabról a következő két évben jelentősen megugrott: 2022-ben 2455, míg 2023-ban 2471 darabbal érte el a legmagasabb szintet. A 2024-es évben látványos, 55,3 százalékos csökkenés után a szerződések száma mindössze 1105 darabra esett vissza. A nemzeti eljárásrenddel ellentétben azonban az uniós eljárásrendű szerződések száma az utolsó évben, 2025-ben ismét növekedésnek indult, és 1519 darabot elérve már meghaladta a nemzeti eljárásrend szerinti darabszámot.

4. ÁBRA: AZ EURÓPAI UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKÉNEK (MRD FT) ALAKULÁSA ELJÁRÁSRENDEK SZERINT 2021 ÉS 2025 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

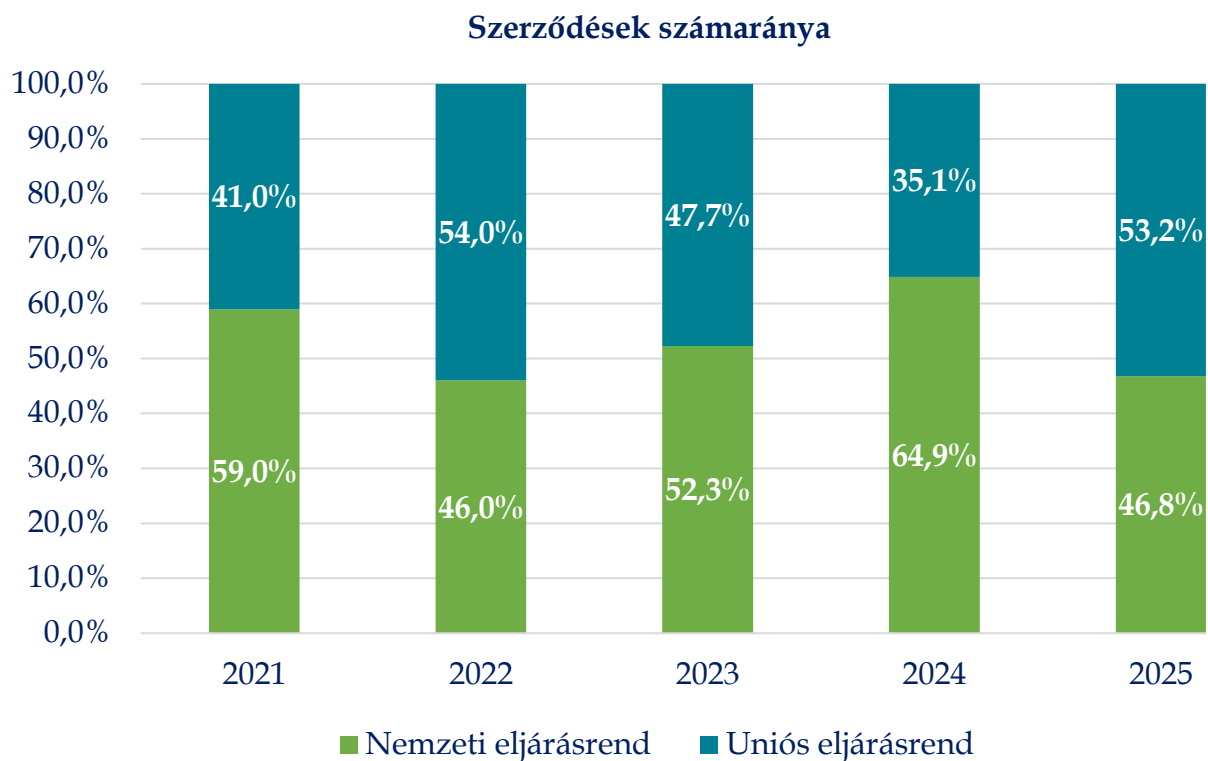
A szerződések értékének nemzeti és az uniós eljárásrendek szerinti alakulása – a darabszámokhoz hasonlóan – szintén jelentős különbségeket mutatott 2021 és 2025 között.

A nemzeti eljárásrendbe tartozó szerződések összértéke szinte végig mérséklődött a vizsgált időszakban. A 2021-es 220,6 milliárd forintos kiinduló érték 2022-ben 185,6 milliárd forintra csökkent, majd egy minimális 2023-as emelkedést (197,6 milliárd forint) követően tartós visszaesés vette kezdetét. A megkötött szerződések értéke 2024-ben 166,2 milliárd forintra, 2025-re pedig egészen 105,5 milliárd forintig esett vissza, ami a kezdeti értékhez képest több mint ötven százalékos csökkenést jelent.

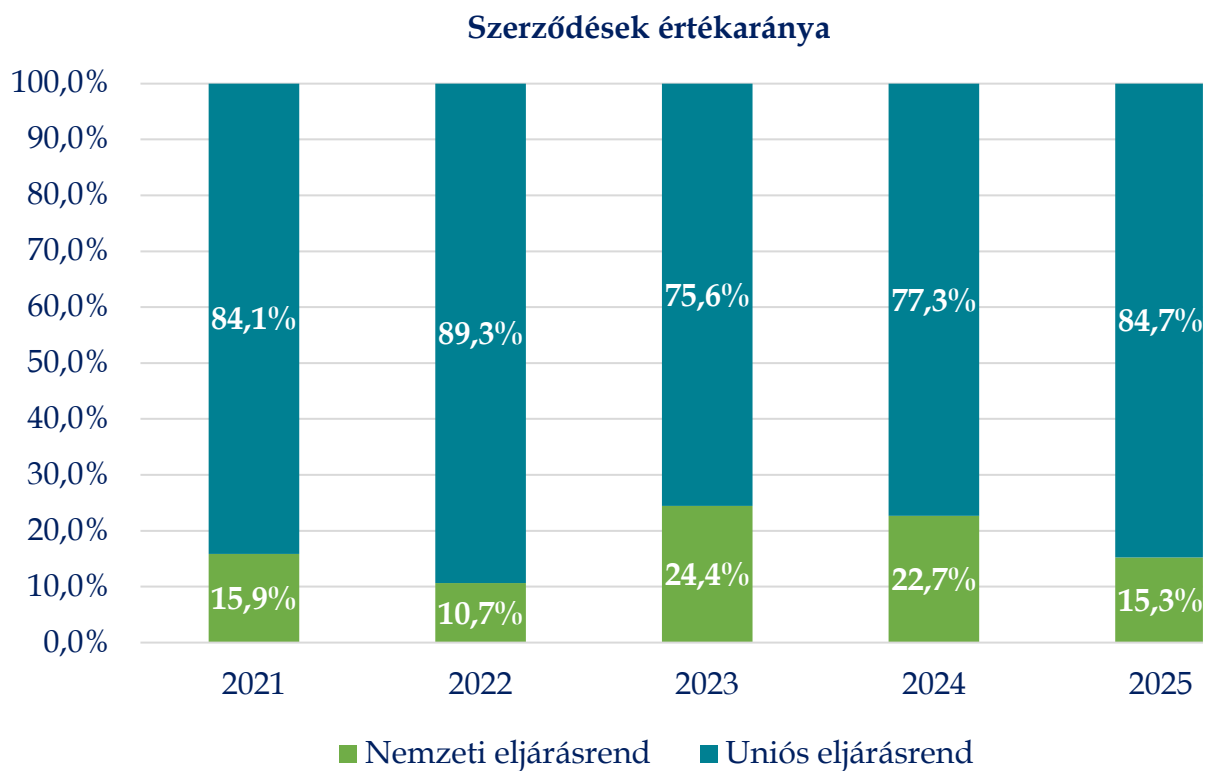
Az uniós eljárásrend alá tartozó szerződések értéke

lényegesen nagyobb volument képviselt, ám rendkívül komoly ingadozások jellemezték. A 2021-es 1168,5 milliárd forintos szintről 2022-ben egy kiugró, 1551,7 milliárd forintra emelkedett az összeg, ami közel 33 százalékos növekedést jelent. Ezt követően drasztikus zuhanás következett: 2023-ban az összérték kevesebb mint a felére, 610,9 milliárd forintra esett vissza, a csökkenés pedig 2024-ben is folytatódott, egészen 567,3 milliárd forintig. A nemzeti eljárásrenddel ellentétben azonban az uniós eljárásrendű szerződések értéke az utolsó évben, 2025-ben kismértékben növekedni tudott, és 585,8 milliárd forintot ért el, bár ez az összeg továbbra is több mint 62 százalékkal elmaradt a vizsgált időszakban, 2022-ben mért legmagasabb értéktől.

5. ÁBRA: AZ EURÓPAI UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZTLÁSA (%) ELJÁRÁSRENDEK SZERINT 2021 ÉS 2025 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A szerződések darabszámának és értékének nemzeti, valamint uniós eljárásrendek szerinti százalékos megoszlása szintén eltérő képet mutatott 2021 és 2025 között. Amíg a szerződések száma alapján az eljárásrendek aránya évről évre változott, addig a szerződéses értékek döntő többsége minden évben az uniós eljárásrendhez kapcsolódott.

A megkötött szerződések számaránya a nemzeti eljárásrend esetében az évek során 46,0 és 64,9 százalék között mozgott, az uniós eljárásrend részesedése pedig 35,1 és 54 százalék között változott és csupán két évben (2022-ben és 2025-ben) volt magasabb az arányuk, mint a nemzeti eljárásrendé. Ezzel szemben az összegek megoszlásánál már egyértelmű az uniós eljárásrend dominanciája, amely az időszak alatt átlagosan a teljes szerződéses érték 82,3 százalékát tette ki, szemben a nemzeti eljárásrend 17,7 százalékos átlagos részarányával.

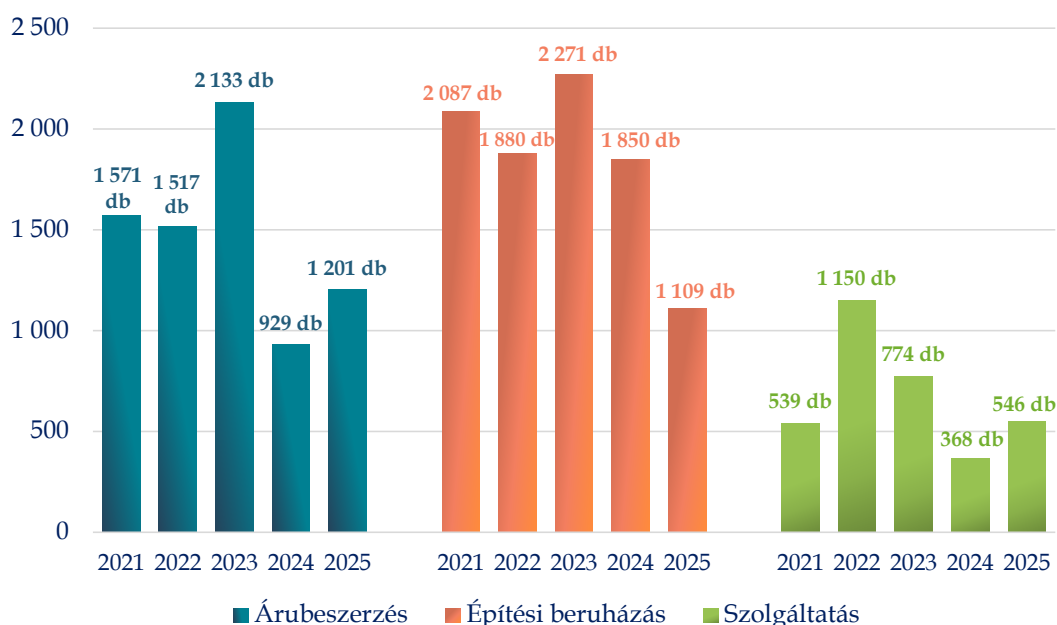
Az Európai Unió által finanszírozott szerződések darabszáma hullámzó tendenciát mutatott a 2021 és 2025 közötti években a beszerzés tárgya tekintetében. Az adatok alapján általánosságban elmondható, hogy a szerződéskötések száma 2023-ban érte el a csúcspontját, míg 2024 a legtöbb területen jelentős visszaesést hozott. A vizsgált időszakban az árubeszerzések terén 2021-ben 1571 darab szerződés megkötésére került sor, ami a következő évben kismértékben, 1517 darabra mérséklődött. Ez a beszerzési tárgy 2023-ban érte el a legma-

gasabb szerződésszámot 2133 darabbal – ami a teljes akkori uniós szerződésállomány 41,2 százalékát fedte le –, ám ezt követően 2024-ben komoly visszaesés történt, amikor a mutató kevesebb mint a felére, 929 darabra zuhant. Az időszak utolsó évében, 2025-ben az árubeszerzési szerződések száma ismét növekedésnek indult, és végül 1201 darabot tett ki.

Az építési beruházások képviselték a legnagyobb volumenű a három kategória közül. Ebben a típusban 2021-ben 2087 szerződést kötöttek, amely 2022-ben 1880-ra csökkent, majd 2023-ban elérte a teljes időszak legmagasabb értékét 2271 darabbal. Bár 2024-ben itt is csökkenés látható 1850 darabra, a többi beszerzési tárggyal ellentétben ez a terület 2025-re sem tudott növekedésnek indulni, hanem jelentős csökkenéssel, közel negyven százalékkal mérséklődve 1109 darabig esett vissza. Ezáltal az építési beruházások részaránya a teljes uniós szerződésszámon belül a 2021-es 49,7 százalékról 2025-re 38,8 százalékra szűkült.

A szolgáltatási szerződések mutatták a legalacsonyabb kiinduló értékeket, hiszen 2021-ben mindössze 539 szerződés jött létre. Ez a szám 2022-ben hirtelen több mint a duplájára, 1150 darabra ugrott, majd 2023-ban 774-re mérséklődött. A szolgáltatások terén a 2024-es év hozta a legalacsonyabb szerződésszámot 368 darabbal, amelyből 2025-re egy mérsékelt növekedéssel 546 darabra bővült.

6. ÁBRA: AZ EURÓPAI UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK (DB) ALAKULÁSA A BESZERZÉSEK TÁRGYA SZERINT 2021 ÉS 2025 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Az EU finanszírozott szerződések értéke szintén hullámzó tendenciát mutatott a vizsgált években. Az adatok alapján általánosságban elmondható, hogy a szerződéskötések összege az építési beruházásoknál az időszak elején rendkívül magas szintet mutatott, míg a másik két kategóriában jóval egyenletesebb eloszlás látható.

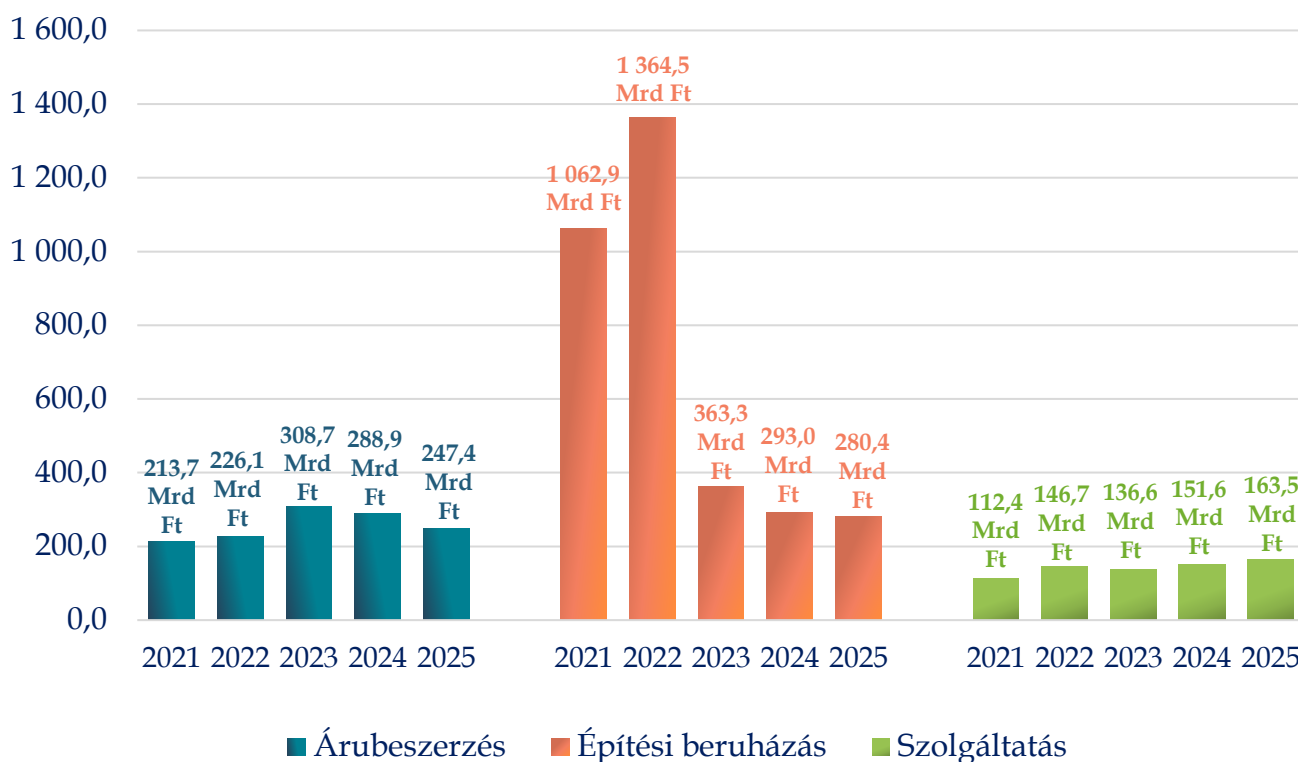
Az árubeszerzések terén 2021-ben 213,7 milliárd forint értékű szerződés megkötésére került sor, ami a következő évben kismértékben, 226,1 milliárd forintra növekedett. Ez a beszerzési tárgy 2023-ban érte el a legmagasabb szerződéses értéket 308,7 milliárd forinttal – ami az adott évi teljes uniós forrásállomány több mint 38 százalékát fedte le –, ám ezt követően 2024-ben mérséklődés történt, amikor az összeg 288,9 milliárd forintra csökkent. 2025-ben az árubeszerzési szerződések forrásigénye tovább mérséklődött, és végül 247,4 milliárd forintot tett ki.

Az építési beruházásokhoz kapcsolódtak a legmagasabb összegek a kategóriák közül. Ebben a típusban 2021-

ben 1062,9 milliárd forint értékben kötöttek szerződést, amely 2022-ben tovább emelkedett, és elérte a teljes időszak legmagasabb értékét 1364,5 milliárd forinttal, amely a teljes akkori uniós kontraktusérték 78,5 százalékát adta. Bár 2023-ban egy drasztikus zuhanás látható 363,3 milliárd forintra, a többi beszerzési tárggyal ellentétben ez a terület az időszak végére sem tudott növekedésnek indulni, hanem jelentős csökkenéssel, kevesebb mint a negyedére zsugorodva 280,4 milliárd forintig esett vissza. Ez az érték a 2022-es maximumhoz képest megközelítőleg 79,5 százalékos elmaradást mutat.

A szolgáltatási szerződések mutatták a legalacsonyabb kiinduló értékeket, hiszen 2021-ben mindössze 112,4 milliárd forint értékben kötöttek szerződést. Ez a szám 2022-ben 146,7 milliárd forintra ugrott, majd 2023-ban kismértékben, 136,6 milliárd forintra mérséklődött. A szolgáltatások terén a 2025-ös év hozta a legmagasabb szerződéses összeget, amely az előző évhez képest egy mérsékelt növekedéssel 163,5 milliárd forintra bővült, ami a teljes uniós érték 23,7 százalékát tette ki.

7. ÁBRA: AZ EURÓPAI UNIÓS FINANSZÍROZÁSÚ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKÉNEK (MRFD FT) ALAKULÁSA A BESZERZÉSEK TÁRGYA SZERINT 2021 ÉS 2025 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Össességében elmondhatjuk a 2021 és 2025 közötti ötéves időszak közbeszerzési adatainak elemzése alapján, hogy az európai uniós finanszírozású szerződések száma és összértéke jelentős átalakulást mutatott. Miközben a teljes közbeszerzési piac összértéke a 2021-es 4 221,8 milliárd forintos szintről 2025-re 4 292,5 milliárd forintra módosult, ezen belül az uniós forrású szerződések értéke 1 389,1 milliárdról 691,3 milliárd forintra mérséklődött. Ez a változás az uniós források értékbeli részarányának 32,9 százalékról 16,1 százalékra történő szűkülését eredményezte, miközben a hazai költségvetési finanszírozás súlya a teljes értékből 67,1 százalékos szintről 83,9 százalékra emelkedett a vizsgált időszak végére.

Az eljárásrendek belső megoszlását tekintve kettős dinamika érvényesült: amíg a megállapodások száma alapján a nemzeti eljárásrend részaránya az évek során 46,0 és 64,9 százalék között mozgott, addig a pénzügyi források összértékének döntő többsége, átlagosan 82,3 százaléka minden vizsgált évben az uniós eljárásrendhez kapcsolódott. A vizsgált időszak végére, 2025-re a nemzeti eljárásrendű uniós megállapodások száma a 2023-as 2707-es maximumról 1337-re mérséklődött, ami

az uniós finanszírozású szerződések 46,8 százalékát, a teljes közbeszerzési piacnak pedig mindössze 8,6 százalékát tette ki. Ezzel párhuzamosan ezen szerződések összértéke a 2021-es 220,6 milliárdról 2025-re 105,5 milliárd forintra csökkent, ami az uniós forrásokból 15,3 százalékos belső részarányt, a teljes közbeszerzési piac egészéből pedig mindössze 2,5 százalékos részesedést jelentett az időszak végén.

A beszerzési tárgyak tekintetében szintén szerkezetbeli eltolódás látható. Az építési beruházások számára a teljes közbeszerzési megállapodások számán belül a 2021-es 12,3 százalékról 2025-re 7,1 százalékra mérséklődött. Ezzel párhuzamosan az építési beruházások értéke a 2022-es 1364,5 milliárd forintos maximumról 280,4 milliárd forintra esett vissza, bár a szerződések darabszámát tekintve ez a terület továbbra is a legjelentősebb maradt az időszak egésze alatt. Az árubeszerzések a 2023-as 308,7 milliárd forintos értékbeli maximum után 2025-re 247,4 milliárd forintig mérséklődtek, míg a szolgáltatások – az időszak alatti kisebb ingadozások mellett – emelkedő tendenciát mutatva, 163,5 milliárd forintos összeggel zárták az ötéves ciklust.